

Aan de colleges van B&W van de gemeenten Hillegom, Lisse, Teylingen, Noordwijk, Katwijk
Aan de gemeenteraad van Hillegom
P/a programmaLGDG@hltsamen.nl; griffie@hillegom.nl

Hillegom, 29 juni 2025

Betreft: Zienswijze op het ontwerp-Programma Landelijk Gebied en Duurzame Greenport (PLGDG)

Geachte colleges,

Via deze zienswijze willen wij ernstig bezwaar maken tegen het ontwerp van het Programma Landelijk Gebied en Duurzame Greenport (PLGDG) dat momenteel ter inzage ligt. De voorgestelde koers roept fundamentele vragen op over zowel de inhoud als de totstandkoming van het plan. Wij dringen er met klem op aan dat u de onderstaande bezwaren en vragen nadrukkelijk betreft bij de verdere besluitvorming.

1. Gebrekkige participatie en transparantie

Het participatieproces is in onze ogen weinig geloofwaardig en voldoet niet aan de eisen van open en betekenisvolle inspraak. De grondeigenaren, gebruikers én lokale kenners van het gebied ervaren dat ze nauwelijks de kans hebben gehad om daadwerkelijk invloed uit te oefenen. De keuzes voor woningbouwlocaties en infrastructurele ingrepen lijken reeds in beton gegoten nog vóórdat er participatie plaatsvond.

De dubbele rol van bureau Kuiper Compagnons — dat zowel de regionale PLGDG als de lokale omgevingsvisie Hillegom opstelde, met sterke inhoudelijke en visuele overlap — roept ernstige twijfels op over de onafhankelijkheid van het proces. De uitkomsten lijken vooraf bepaald, wat afbreuk doet aan de democratische legitimiteit en het vertrouwen in de overheid.

Wij vragen u daarom dringend om:

- Een herziening van het participatieproces, onder onafhankelijke begeleiding;
- Volledige openheid over de opdrachtverstrekking en rol van bureau Kuiper Compagnons;
- Beantwoording van de vraag of aanpassingen aan de kernkeuzes van het PLGDG überhaupt nog mogelijk zijn.

2. Onevenwichtige koers: te veel nadruk op woningbouw en infrastructuur

Het PLGDG zegt de waarde van landschap en ecologie te onderkennen, maar in de praktijk ligt de nadruk vooral op grootschalige woningbouw en nieuwe infrastructuur. Dat leidt tot ingrijpende en onomkeerbare aantasting van het landschap – precies datgene wat deze streek zo bijzonder maakt.

Tientallen hectares eersteklas bollengrond dreigen verloren te gaan. Het agrarische kerngebied van de Duin- en Bollenstreek wordt verder versnipperd. Daarmee komt de toekomst van een complete sector in het gedrang. Bovendien gaat het hier om verlies van bollengronden op de meest oostelijke strandwal, die

van Bennebroek tot voorbij Lisse loopt. Deze eersteklas bollengronden zijn ook cultuurhistorisch en landschappelijk zeer waardevol.

De woningbouwopgave voor Hillegom die in het PLGDG wordt geschetst is veel groter dan de woningbehoefte voor Hillegom die in de regionale woningbouwafspraken is gemaakt. Daarbij constateren we dat er niet alleen voor woningzoekenden uit Hillegom wordt gebouwd, maar dat de woningen die de laatste jaren in Hillegom zijn gebouwd, veel mensen uit de omliggende steden en uit andere regio's zijn komen wonen. Wij vinden dat het open bollenlandschap van Hillegom, en zeker de eersteklas bollengronden op de strandwal, hiervoor niet opgeofferd mogen worden.

De druk op landbouwgrond is nu al uitzonderlijk hoog. De ruimte die overblijft is hard nodig voor klimaatadaptatie, waterbeheer én voedselzekerheid. Gemeenten spraken eerder uit dat agrarische gronden zoveel mogelijk ontzien moesten worden. Daar zien wij in dit plan helaas niets van terug.

Wij vragen u:

- Waarom wordt er niet vol ingezet op inbreiding en verdichting binnen bestaande kernen?
- Op welke gronden is de behoefte aan 50 hectare woningbouw in Hillegom vastgesteld?
- Hoe is het mogelijk dat in het PLGDG de zoekgebieden voor woningen voor een groot deel in Hillegom terechtgekomen zijn? Is bij het aanwijzen van de zoekgebieden gekeken naar eigenaarschap? En zijn de betreffende grondeigenaren betrokken of geraadpleegd?
- Is het te reguleren dat woningen die in Hillegom worden gebouwd daadwerkelijk beschikbaar komen voor Hillegomse woningzoekenden?

Wij roepen u op tot:

- Herziening van de voorgestelde woningbouwlocaties. Stop met het benoemen van nieuwe zoekgebieden totdat er een onafhankelijk landschappelijk afwegingskader ligt;
- Volledige transparantie over eigendomsverhoudingen en een heldere begrenzing van ontwikkelgebieden;
- Actieve bescherming van agrarische bedrijven van kritieke omvang, met vrijwillige én volledige compensatie wanneer hun bestaanszekerheid wordt aangetast.
- Regulering dat de woningen die in Hillegom worden gebouwd ook daadwerkelijk bestemd zijn voor de Hillegomse woningzoekenden en voorkomen dat deze woningen bij woningzoekenden uit andere regio's terechtkomen.

De ruimte in onze streek is schaars – dat vraagt om keuzes met visie en zorgvuldigheid. Niet om plannen die over het landschap heen denderen.

3. Onvoldoende onderbouwing van de mobiliteitsmaatregelen

De voorgestelde verbindingsweg tussen de N206 en N207, met een aftakking naar station Hillegom, roept bij ons grote zorgen op. Deze weg zal een grote impact hebben op het open landschap tussen Hillegom en Lisse en doorsnijdt waardevolle en schaarse eersteklas bollengronden. Dit toeristisch zeer belangrijke landschap is kleinschalig ingericht en bevat veel cultuurhistorisch waardevolle elementen van het zanderijen-landschap, zoals de oorspronkelijke duinwegen, Veenenburgerlaan en Loosterwegen, en het gebied rond de Leidsevaart.

De noodzaak voor deze ingrijpende maatregel wordt onvoldoende aangetoond. In het programma wordt gesproken over een ruimtelijke impact van 'circa 10 hectare', maar dat is naar onze inschatting niet realistisch. Wanneer ook de aftakking richting station Hillegom wordt meegenomen, gaat het naar verwachting om tientallen hectares open landschap die worden opgeofferd. Dit is een forse aantasting van het agrarische karakter en de ruimtelijke kwaliteit van de streek. Tevens zal de leefbaarheid en bereikbaarheid van de straten rond het station ernstig verstoord worden. En maken we ons zorgen over de parkeerdruk.

De vraag dringt zich op: **waarom deze weg?** Welk verkeer met welke bestemming gaat ervan gebruik maken? Tot nu toe is er geen sprake geweest van structurele verkeersproblemen die een dergelijke maatregel zouden rechtvaardigen. Zelfs tijdens het Keukenhofseizoen, traditioneel de drukste periode van het jaar, zijn er geen grootschalige opstoppen gemeld, er is geen enkele dag sprake geweest van een verkeersinfarct.

De indruk ontstaat dat de verbindingsweg niet zozeer een oplossing biedt voor een bestaand knelpunt, maar eerder bedoeld is om ruimte te creëren voor grootschalige woningbouw in het gebied. De vraag is dan gerechtvaardigd: Wat gaan we oplossen met deze weg? Is er enige noodzaak tot de aanleg?

Als dat zo is, dan lijkt hier het principe **"eerst bewegen, dan bouwen"** van toepassing: de weg wordt aangelegd om toekomstige woningbouw te faciliteren, niet om een huidig bereikbaarheidsprobleem op te lossen. Als dit inderdaad de achterliggende bedoeling is, wees daar dan transparant over. Want de aanleg van de weg heeft grote ruimtelijke, ecologische én maatschappelijke gevolgen – en vraagt om een heel ander gesprek.

Onze oproep:

- Onderbouw de daadwerkelijke verkeerskundige noodzaak van deze nieuwe verbinding, inclusief aftakking;
- Breng de ruimtelijke impact eerlijk en volledig in beeld;
- Geef duidelijkheid: is deze weg bedoeld als oplossing voor een bestaand probleem, of als voorbereiding op woningbouw?
- Stop met de besluitvorming over deze infrastructuur zolang die niet is ingebed in een breder, transparant afwegingskader waarin landschap, landbouw en leefbaarheid centraal staan.

Zolang deze vragen niet overtuigend zijn beantwoord, is opname van deze weg in het programma voorbarig – en potentieel schadelijk voor de toekomst van onze streek.

4. Compensatie achteraf – zoals nu voorgesteld – is in onze ogen volstrekt ontoereikend

Wanneer compensatie pas ná onttrekking en over meerdere jaren wordt gerealiseerd, ontstaat er een langdurig tekort aan teeltgrond. Dat tekort laat zich niet simpelweg 'wegwerken' na drie of zes jaar, zeker niet in een sector die afhankelijk is van continuïteit en seizoenscycli. Een tijdelijk verlies van areaal betekent structurele gevolgen voor productie, bedrijfsvoering en ketenafspraken.

Onze oproep:

- Compensatie mag enkel plaatsvinden in het uiterste geval;
- Compensatie moet volledig, aantoonbaar en vooraf zijn gerealiseerd **voordat** onttrekking plaatsvindt – geen achterafconstructies;
- De kwetsbare balans tussen landbouw, ecologie en ruimtelijke opgaven vraagt om zorgvuldigheid, geen verplaatsing van de druk in de tijd;
- Waar geen volwaardige compensatie vooraf kan worden gerealiseerd, dient geen onttrekking van eersteklas bollengrond toegestaan te worden.

Tot slot willen wij benadrukken dat het hanteren van tijdelijke krimp als beleidsinstrument het risico met zich meebrengt dat het tijdelijke permanent wordt – zeker wanneer economische of politieke omstandigheden veranderen. Dergelijke onzekerheden zijn voor agrarische ondernemers niet werkbaar. Wij verzoeken u dan ook dringend deze passage te herzien en het uitgangspunt ‘eerst compenseren, dan ontwikkelen’ leidend te maken in het PLGDG.

5. Zoeklocaties Zanderij en Pastoor slaan

Stichting Vrienden van Oud Hillegom is onaangenaam verrast door het opnemen van forse uitbreiding van bebouwing op bollengronden in het gebied Pastoor slaan-Zuid én De Zanderij. Dit terwijl de politiek zich altijd heeft uitgesproken tegen bebouwing op deze waardevolle en cultuurhistorisch interessante landschappen. Dit is een voor ons onbegrijpelijke koerswijziging van het lokale beleid, vlak voor de gemeenteraadsverkiezingen. Daarnaast zijn wij het ook niet eens met de hiervoor gegeven argumentatie.

In het PLGDG staat dat “deze locatie tussen station Hillegom, Stationsweg en Wilhelminalaan [...] vanwege haar ligging dichtbij openbaar vervoer en het centrum van Hillegom een logische locatie voor woningbouw [is]. Bovendien vormt het geen essentieel onderdeel van het open en aaneengesloten bollenlandschap, aangezien het aan alle kanten wordt omsloten door woningen.”

Deze redenering klopt niet. Ten eerste vormt de Zanderij wel degelijk een essentieel onderdeel van het aaneengesloten bollenlandschap, dat zich uitstrekt over de noord-zuid lopende strandwal, die in heel Hillegom aanwezig en herkenbaar is. De Zanderij heeft enorm lange kavels, die intensief worden gebruikt en er staat er geen enkel storend bedrijfsgebouw op deze bollenvelden. Vanwege de lengte van de percelen zijn deze zeer in trek voor de moderne bollenteelt en behoren ze tot de meest gevraagde percelen van onze streek. Deze zanderij is bovendien één van de eerste grote zanderijen en kent, naast de eerder genoemde hoge bruikbaarheid voor de bollenteelt een zeer hoge cultuurhistorische waarde.

Ten tweede is De Zanderij niet aan alle kanten omsloten door woningbouw. Over grote afstanden langs de Wilhelminalaan en de 2e Loosterweg zijn de bollenvelden prima zichtbaar en beleefbaar. Deze zichtlijnen over het open bollenland staan ook aangegeven in de Omgevingsvisie van Hillegom. Er is weliswaar lintbebouwing aanwezig, meestal aan één kant van de wegen rondom de Zanderij en Pastoor slaan-Zuid, maar deze lintbebouwing is nu juist een van de cultuurhistorische kenmerken van de Bollenstreek, die elders in het programma zo geprezen wordt. Het begrip “kwalitatieve openheid” dat in het PLGDG wordt geïntroduceerd, wordt op deze manier te pas en te onpas gebruikt, als het goed uitkomt.

6. Onvoldoende aandacht voor leefbaarheid, landbouw en economische impact

De leefbaarheid van het landelijk gebied staat onder druk. In het PLGDG worden de landbouwkundige en economische gevolgen van de voorgestelde ruimtelijke ingrepen nauwelijks benoemd, laat staan onderbouwd. Tegelijkertijd ontbreken antwoorden op cruciale vragen over hoe de water- en bodemkwaliteit wordt beschermd.

Wij vragen:

- Hoe wordt de leefbaarheid van het gebied gewaarborgd zonder verdere verrommeling?
- Wat zijn de effecten op de economische vitaliteit van de agrarische sector?
- Hoe wordt de bodem- en waterkwaliteit beschermd bij functiewijziging van landbouwgrond?

7. Onzekerheid en schade door onduidelijke planvorming

De aanduiding van grote zoekgebieden voor woningbouw en infrastructuur creëert langdurige onzekerheid bij ondernemers en grondeigenaren. Dit schaadt het toekomstperspectief van agrarische bedrijven, belemmert investeringsbeslissingen en werkt speculatie in de hand.

Wij verzoeken u daarom:

- Zoekgebieden tot een minimum te beperken en deze alleen aan te wijzen op basis van breed gedragen, onafhankelijke onderbouwing;
- Zo snel mogelijk duidelijkheid te geven over gemaakte keuzes;
- Volledige transparantie te bieden over vergoedingen en schadeloosstellingen.

Conclusie en oproep

Het huidige PLGDG presenteert ingrijpende en onomkeerbare ruimtelijke keuzes zonder een open, zorgvuldig en onafhankelijk proces. De kernwaarden van de Duin- en Bollenstreek — het landschap, de landbouw, de bodem en de cultuurhistorie — dreigen daardoor onherstelbaar aangetast te worden.

Wij verzoeken u met klem:

- Het participatieproces te heropenen en te verbeteren;
- De besluitvorming uit te stellen tot alle relevante onderzoeken zijn afgerond;
- De landbouw- en landschapswaarden niet te behandelen als restpost, maar als uitgangspunt voor beleid;
- Te kiezen voor een planproces dat eerlijk, open, zorgvuldig en toekomstgericht is.

Met vriendelijke groet,
Stichting Vrienden van Oud Hillegom

WM (Wilbert) Koops
Voorzitter